

N:o 13.

Af Herr Jonas Jonasson från Calmar län: Om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t angående åstadkommande af permanenta skiljedomstolar för biläggande af internationela twistefrågor.

Fem år äro förflutna, sedan jag fann mig föranlåten att från samma plats, som jag ännu genom mina valmäns förtroende innehar, väcka motion om en skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om dess medverkan för åstadkommande af ett internationelt fredsförbund och en i sammanhang dermed stående allmän afväpning. Då liksom nu hyste jag nemligen den öfvertygelsen, att ett ibland de väsendtligaste villkoren för ett lyckligt samhällstillstånd är, att statens inkomster, hvilka ju endast äro medborgarnes med svett och möda förvärfvade penningar, icke användas till improduktiva ändamål, och det var i medvetandet derom, att de åsigter jag då uttalade delades icke blott af mina valmän utan af det svenska folkets flertal, som jag icke tvekade att framställa ett förslag, om hvars framgång jag då hade föga hopp.

Sedan min motion vid 1869 års riksdag inom Andra Kammaren haft ett gynsammar öde än inom det Tillfälliga Utskott, till hvilket det remitterades, och då mina åsigter i frågan efter de nu förflutna fem åren äro oförändrade, har jag icke dragit i betänkande att ånyo framkomma med ett förslag i samma syfte som det ofvannämnda, allrahelst sedan dessa åsigter vunnit ett faktiskt understöd genom de opinionsyttringar, som nyligen förekommit inom tvänne europeiska stormakters representant-församlingar. Som bekant har nemligen under det sist förflutna året frågan om inrättandet af internationela skiljedomstolar till slitande af de olika stater emellan uppkommande tvister blifvit väckt inom Englands och Italiens parlament. Inom det förra framställde nemligen parlamentsledamoten Richard det förslag, "att hennes majestät måtte uppdraga åt sekreteraren för utrikes ärendena att sätta sig i förbindelse med de främmande makterna i afsigt att upprätta ett sy-

Bih. till Riksd. Prot. 1874. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 2 Häft. 1

stem af permanenta skiljedomstolar“ och blef detta förslag trots premierministerns motstånd af underhusets majoritet godkändt. I det italienska parlamentet åter föreslog Mancini “att den italienska regeringen vid första lägliga tillfälle skulle väcka förslag om en skiljedomstols upprättande, och att hon bland de bestämmelser, som ingå i alla af henne afslutade fördrag, skulle upptaga en artikel, enligt hvilken alla frågor af hvad slag de vara månne, som kunde uppstå i anledning af dessa fördrag, skulle handläggas och afgöras af en skiljedomstol“. Efter en debatt, under hvilken utrikesministern uppträdde till förmån för Mancinis motion, och sedan äfven flere andra framstående talare på det varmaste förordat densamma, blef den af parlamentet enhälligt antagen.

Dessa glädjande och om en stigande upplysning vittnande fakta äro onekligen bevis derpå, att tiden nu är inne att göra hvad som på den ömsesidiga öfverenskommelsens väg kan göras för att afskaffa kriget och allt elände, som de medföra.

Hvad för öfrigt de moraliska skälen för min framställning beträffar, så har jag dels framhållit dem i min förra motion, och dels är jag öfvertygad, att jag icke behöfver vara mångordig, då jag riktar mina ord till det fredsälskande svenska folkets representanter. Eller vore det väl tänkbart att vi, som nu i 60 år åtnjutit fredens välsignelser och under denna långa tid varit nästan ostörda af de blodbragder, för hvilka icke blott Europa utan äfven de öfriga verldsdelarne utgjort skådeplatsen, vore det väl möjligt, säger jag, att vi under denna långa fredsperiod skulle hafva glömt de lärdomar, som i blodskrift stå tecknade på historiens blad? Skulle vi icke särskildt erinra oss huru dyrköpt den krigiska ärans glans varit för våra förfäder? Och slutligen, månne vårt folks sedliga och religiösa medvetande under de fredsår, med hvilka Gud välsignat vår älskade fosterbygd, slappats till den grad, att vi, glömska af kristendomens bud, låta nationalhat och nationalfåfänga intaga den plats i våra hjertan, som borde vara ett hemvist för kärlekens och ödmjukhetens goda andar? För min del anser jag, att dessa frågor besvara sig sjelfva, och jag är fullt öfvertygad att, om någon folkrepresentant verkligen skulle finnas, som menade att kriget vore en nyttig åderlåtning på nationen, så skulle han möta ogillande af hvarje tänkande menniska.

Emellertid är jag nog sangvinisk att hysa den förhoppningen, att hvarken folkens rättskänsla eller monarkernas mensklighetskänsla i längden skall tillåta, att fridens evangelium trampas under fötterna, och jag anser mig derföre fullgöra både en medborgerlig skyldighet och en kristlig pligt, då jag härmed har äran föreslå, att Riksdagen ville till Kongl. Maj:t aflåta en underdånig skrifvelse, med anhållan, det Kongl. Maj:t täcktes vid alla de tillfällen, då främmande makter med Sverige eller med hvarandra öppna underhandlingar angående åstadkommande af permanenta

skiljedomstolar för biläggande af internationela tvistefrågor, understödda desamma.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 24 Januari 1874.

J. Jonasson,
från Calmar län.

N:o 14.

Af Herr A. W. Wigardt: Om ändring i gällande föreskrifter rörande byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse.

Med åberopande af de vid flere föregående riksdagar i ämnet anförda, af Andra Kammaren alltid, af Första Kammaren vid 1867 års riksdag gillade skäl för ändring i nu gällande grunder för skyldigheten att bygga och underhålla tingshus och häradsfängelse, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana förändrade stadganden angående deltagande i byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse, att dessa åligganden blifva för medlemmar af tingslagen efter billiga grunder gemensamma.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1874.

A. W. Wigardt.
